

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 21

číslo a název klíčové aktivity	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_21_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem
téma	Literární žánry – povídka 1
anotace	Práce s textem na základě přečteného textu, správné formulování myšlenek
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	9. 3. 2012

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová

„SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

DOBRODRUŽSTVÍ SE ZUŘIVOU MEDVĚDICÍ

(zkráceno a upraveno)

V domě správce Acháta přijali Simeona s úctou a pohostinností, s jakou se shledáváme jen v domech starých a vznešených. Správce Achát byl sice muž slabého a nevzhledného těla, ale kraj pod jeho moudrou správou dobře prospíval. Třebaže sám byl sláb, miloval lov a tuhé chlapy, kteří uměli zacházet se zbraní.

Simeonovi daroval nový šat a přiměl ho k tomu, aby si ostříhal vlas i vous. Bylo to opravdu třeba, neboť pobyt mezi rybáři a dlouhá cesta Simeonův vzhled velice poškodily. Nyní vyhlížel málem pokojně, jen jeho tvář a černé oči dávaly tušit muže – rozeného lovce a bojovníka.

Správce Achát obdivoval zvláště Simeonovu pušku. Dotýkal se jí ukazováčkem, ale pozdvihnout se jí neodvážil. Byla to puška jako hrom.

Pan Achát uspořádal hostinu, aby poctil Simeona, a sezval na ni víc lidí z města. Přišli pánové i paní v krásných šatech. Byli zvědaví na Simeona, neboť starý čeledín roztrousil po městě přepjaté pověsti o jeho síle.

Hostina byla bohatá. Světla početných svěc zářila v hodovní síni a stoly se prohýbaly pod tíhou vybraných omáček, sedmera masa a starých vín. Simeon seděl na čestném místě a hleděl si talíře a své číše. V poslední době bývala jeho strava velmi hubená.

Bylo mnoho řečí kolem stolu. Mluvilo se o lovu, neboť pán domu naslouchal napínavým loveckým příběhům s velikým zájmem. Velmi často bylo slyšet muže jménem Aran, který byl silný a krásný a patřil k předním lidem tohoto města.

„Střílím velice přesně,“ chlubil se mladý muž nahlas, „za jediný den jsem složil při posledním lovu dvacet šest jelenů.“

Simeon vzhlédl od svého talíře a podivil se. To je úctyhodné číslo i pro starého lovce, pomyslí si. „Za poslední zimy jsem byl přepaden vlky,“ pokračoval Aran hlasitě, „zůstalo jich tam dobrých patnáct v krvi.“

Simeon zvědavě naslouchal a pomyslí si, že on sám by nechtěl být přepaden patnácti vlky. Je to zpropadeně mnoho na jediného muže. Kdo ví, jestli se mladý lovec nechvástá.

Po chvíli se mluvilo o medvědech. Zase vynikl Aranův hlas: „Žádný strach z medvědí kůže. Stalo se již, že jsem zabil medvěda pouhou pěstí.“ Hosté vykřikli úžasem.

„Myslím, že je velmi mrzuté setkat se beze zbraně s medvědem. Radím každému, aby raději utekl.“ Hosté se podívali zklamaně na muže, který radil utíkat před medvědem. Aran se zamračil: „Jsou kraje, kde se před medvědem utíká, a jsou kraje, kde se s medvědem bojuje.“ To byla krásná řeč a hosté ji v duchu oceňovali. Ale Simeon odpověděl: „Věřím nejspíš tomu, co vidím na vlastní oči.“

Do této pohnuté rozprávky se vložil správce Achát: „Vidím, velectění pánové, že oba rozumíte lovu. Zvu vás na zítřejší den do svých lesů a tam, před očima nás všech, ukažte své umění.“

Tato řeč se setkala se všeobecným souhlasem a také Simeonovi zazářila tvář. Aran jedl dále s očividnou nechutí. Pán domu si ji nedovedl vysvětlit.

Nazítří vyšlo z města množství honců s mocnými obuškami, měli za úkol vyhledat medvěda a zahnat ho do malého údolí blíž k říčce. Aran se měl postavit tváří v tvář medvědovi s holýma rukama.

Přišla zpráva, že se blíží vzrostlá medvědice. Byla rozrušená, protože ji vyrušili z ranní procházky, a vztekale rejčila očima po houštinách. Musela proběhnout údolíčkem, kde ji očekával Aran. Medvědice spatřila Arana. Hrozivě bručíc hnala se k němu. Aran se pokrčil a jeho pěst zasáhla medvědice za levým uchem. Medvědice se vztyčila a hroznými údery předních tlap srazila Arana k zemi.

Simeon všecek bledý v tváři, zdvihl pušku k líci. Okamžik mířil a vystřelil. Ozvala se mocná rána a okolní lesy ji hluše opakovaly. Medvědice trhla nejprve hlavou do výše a pak se skácela, zhluboka chroptíc a hrabajíc nohama, na pravý bok.

Mužové se konečně vzpamatovali a odtáhli těžké medvědí tělo stranou. Aran byl v bezvědomí, ale po pečlivém ohledání se zjistilo, že nemá vážnější rány. Měl zlomenou klíční kost a rozdrásaná ramena.

„Vyvázl celkem dobře,“ řekl Simeon a pomyslel si, že bude konec Aranovy pýchy.

Od toho dne se stal Simeon hrdinou celého města. V domě správce Acháta byl ctěn ještě víc a služebnictvo mu sloužilo s velkou pokorou.

Simeon tam prožil hodně šťastných dní. Střílel měšťanům pro kratochvíli, pan Achát ho brával sebou na lov i na cesty po kraji, který spravoval. Konečně se odhodlal k odchodu a oznámil své rozhodnutí panu Achátovi i jeho paní. Přijali zprávu s velikou lítostí a dlouho mu domlouvali, aby se ještě nějaký čas pozdržel. Simeon však tiše opustil dům.

Statečné činy není možno vykonávat ústy.

Obrázek: www.office.microsoft.com

ŘÍHA, Bohumil., O třech penízích a jiné povídky. Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1984. 13 - 272 - KMČ - 84. s. 44 - 49

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. Následující výrazy zkus napsat jinak, svými slovy.

Ostříhat si vlas a vous - _____

Černé oči dávaly tušit - _____

Byla to puška jako hrom - _____

Čeledín roztrousil po městě - _____

Světla početných svěc zářila - _____

_____

Bylo mnoho řečí kolem stolu - _____

Jeho strava byla velmi hubená - _____

_____

2. Vyber ze závorky slova, která by popisovala Aranovy řeči u stolu a napiš je.

(chlubil se, byl skromný, vytahoval se, lhal, byl pravdomluvný, byl pyšný, namyšlený, tichý, hlučný)

_____

_____

3. Zkus vlastními slovy napsat, co znamená věta: „**Statečné činy není možno vykonávat ústy.**“

_____

_____

_____